

Concepte de **SEGURETAT**

- **¿QUÈ ÉS LA
SEGURETAT ?**

Barcelona 3 de juny de 2026
Diputació de Barcelona
Dr. Joan Miquel Capell

Concepte de **SEGURETAT**

- La etimologia de la paraula prové del Llatí «SECURITAS» La paraula seguretat prové del llatí “Securitas”, que significa "qualitat de l'estar lliure de preocupació".
- Aquest terme deriva de l'adjectiu “securus”, que es descompon de la següent manera:
- Se-: Prefix llatí que indica separació o llibertat (equivalent a "sense").
- Cura: Paraula que significa "cura", "atenció" o, en el seu sentit més primitiu, "ansietat" o "preocupació".
- -tas: Sufix que denota qualitat.

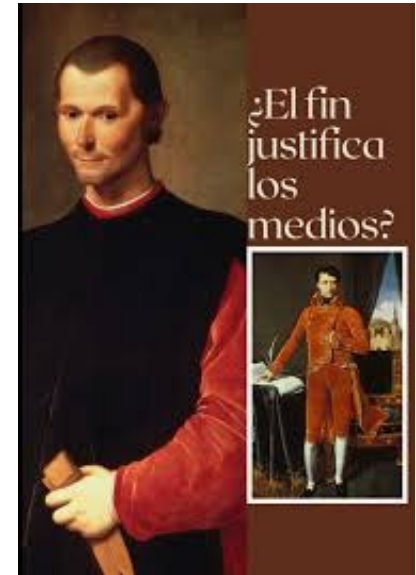
Concepte de **SEGURETAT**

- Diccionari de la llengua: En una primera accepció podem llegir : Qualitat de segur.
- Diccionari de la llengua, “segur”: En les tres primeres accepcions:
 - 1.- Exempt de tot perill o risc.
 - 2.- Que no admet dubte, que s’esdevindrà de cert.
 - 3.- Que no hi ha perill que falli, amb què hom pot confiar en absolut.
- En català es generalment un adjectiu però, a vegades, pot ser un adverbi Per ex: Vindràs? “Segur”; No ho se “segur”; “De ben segur”

Concepte de **SEGURETAT**

La seguretat és un fi en si mateixa?

La seguretat és un mitjà per aconseguir una fi?

"ACTÚA DE FORMA QUE TRATES A LA
HUMANIDAD COMO FINES, Y NO
COMO MEDIOS"

Siguiendo las reglas de:

- No usar a las personas
- Respetar a los demás
- No tratar a las personas como cosas

-Immanuel Kant

Concepte de **SEGURETAT**

Sense seguretat no hi ha llibertat Thomas Hobbes (s. XVII), que defensava que la seguretat és condició imprescindible per a la llibertat dins d'una societat organitzada.

Sense llibertat no hi ha seguretat. Benjamin Franklin que diu gairebé el contrari: "Aquells que renunciïn a una llibertat essencial per obtenir una mica de seguretat temporal no mereixen ni llibertat ni seguretat."

Concepte de SEGURETAT

La seguretat és un dret

Constitució espanyola (art 17): "Tota persona té dret a la llibertat i a la seguretat»

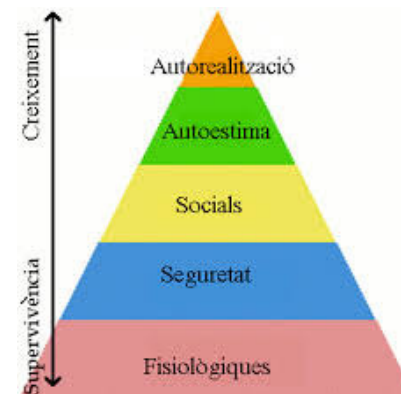
La seguretat és un valor

El valor seguretat és la convicció i actitud que ens permet sentir-nos protegits tranquils i lliures d'amenaques físiques o psicològiques. El preàmbul de la Llei 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada estableix:

"La seguridad no es solo un valor jurídico, normativo o político; es igualmente un valor social"

Concepte de **SEGURETAT**

La seguretat és una necessitat humana En la piràmide de Maslow, la seguretat està en el segon nivell, un cop superades les necessitats fisiològiques inclou la recerca d'estabilitat, protecció física, salut, i recursos per a viure sense por i en un entorn predicable.

La seguretat és una percepció La seguretat és una construcció subjectiva fonamentada en el que percebem a través dels sentits i basada en la confiança i l'entorn. Factors clau que intervenen en la percepció de la seguretat: L'entorn; el perfil individual; mitjans de comunicació; xarxes socials; us de l'espai públic, comissió reiterada de fets il·lícits sense detenció, altres.

Concepte de **SEGURETAT**

Quantes classes de seguretat coneixes?

Concepte de **SEGURETAT**

La paraula “**seguretat**” a la Constitució espanyola 1978, es fa servir en diferents àmbits, no té un únic significat:

Seguretat jurídica → estabilitat del sistema legal: art 9.3

Seguretat personal → protecció de la llibertat individual: art 17

Seguretat ciutadana/pública → ordre i convivència social: art 104 ; 149.1

Seguretat Social → protecció social i econòmica: art 41

La paraula “seguretat” apareix a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006.aproximadament 45 vegades

Concepte de **SEGURETAT**

La seguretat pública: T Constitucional 123/1984, de 18 de desembre FJ 3

“el conjunto de actividades dirigidas a la protección de las personas y de los bienes y a la preservación y el mantenimiento de la tranquilidad y del orden ciudadano”.

El TC ha interpretat que dins de la Seguretat pública poden integrar-se:

- 1.- policia i seguretat ciutadana
- 2.- protecció civil (catàstrofes, emergències)
- 3.- control de riscos per a la col·lectivitat
- 4.- actuacions administratives per a evitar perills greus

Concepte de **SEGURETAT**

La seguretat ciutadana : La Llei orgànica 4/ 2015 de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana:

La seguridad ciudadana es la garantía de que los derechos y libertades reconocidos y amparados por las constituciones democráticas puedan ser ejercidos libremente por la ciudadanía y no meras declaraciones formales carentes de eficacia jurídica.

TC: STC 172/2020, de 19 de noviembre ...“cualquier medida policial restrictiva amparada en la seguridad ciudadana (como identificaciones o registros de equipaje) debe respetar estrictamente el principio de proporcionalidad y la dignidad personal.”

Concepte de **SEGURETAT**

La seguretat privada: Article 2, de la Llei 4/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada, la defineix com :

El conjunto de actividades, servicios, funciones y medidas de seguridad adoptadas, de forma voluntaria u obligatoria, por personas físicas o jurídicas, públicas o privadas, realizadas o prestados por empresas de seguridad, despachos de detectives privados y personal de seguridad privada para hacer frente a actos deliberados o riesgos accidentales, o para realizar averiguaciones sobre personas y bienes, con la finalidad de garantizar la seguridad de las personas, proteger su patrimonio y velar por el normal desarrollo de sus actividades.

Concepte de SEGURETAT

La seguretat nacional: Article 3 de la Llei 36/2015, de 28 de setembre de Seguretat Nacional:

“La acción del Estado dirigida a proteger la libertad, los derechos y bienestar de los ciudadanos, a garantizar la defensa de España y sus principios y valores constitucionales, así como a contribuir junto a nuestros socios y aliados a la seguridad internacional en el cumplimiento de los compromisos asumidos y velar por el normal desarrollo de sus actividades.”

Concepte de **SEGURETAT**

La seguretat viària: Real decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre , conegut com la llei sobre Trànsit, Circulació de Vehicles a Motor i

Seguretat Viària: La seguretat viària és el conjunt de polítiques, mesures i accions dissenyades per prevenir accidents de trànsit, reduir la mortalitat i garantir una mobilitat segura i fluida.

Reglaments que desenvolupen:

- 1.- General de Circulació, que recull les principals normes de conducció (velocitat, prioritats, senyals)
- 2.- General de Vehicles, que recull les condicions tècniques dels vehicles etc.
- 3.- General de Conductors, que recull els permisos de conduir, requisits, punts del carnet etc.

Les autoritats de la seguretat

A l'Administració de l'estat: Ministre de l'Interior, Secretari d'estat de seguretat, Òrgans directius del Ministeri de l'Interior, Delegats i Subdelegats del Govern i directors insulars. En l'àmbit de la Seguretat Nacional, el President del Govern, els ministres, el Consell de Seguretat Nacional, els Delegats del Govern.

A les CCAA: Autoritats de las comunitats autònomes amb competències en seguretat.

Als ajuntaments: Autoritats locals (alcaldes, etc.) dins de les seves competències.

Els operadors de la seguretat

Entre d'altres: 140.000 i 145.000, persones que treballen en la seguretat privada. Més de 1.700, cossos de polies locals. 28 cossos de policies portuàries. 17 cossos d'agents forestals amb diferents nomenclatures com per exemple, Agents Rurals, Agents Forestals o Agents Mediambientals. 4 cossos de policies autonòmiques. 2 cossos de policies dependents del govern central. 1 Cos de Servei de Vigilància duanera. Personal de les Forces Armades. Personal del Centre Nacional d'Intel·ligència, (CNI) ; INCIBE, Institut Nacional de Ciberseguretat ; CCN-CERT. Unitat de resposta a incidents de ciberseguretat. Aprox: 600.000 persones...

Òrgans de coordinació

1. **Consejo de Política de Seguridad** (Art 48 LOFCS)

Es el principal òrgan de coordinació.

Està format per representants de l'Estat i de les Comunitats Autònomes.

La seva funció és coordinar l'actuació de les distintes policies.

2.- **Las Juntas de Seguridad** (Art 50, LOFCS)

En les Comunitats Autònomes que tenen policia pròpia.

Per a coordinar Policia Nacional, Guardia Civil i policia autonòmica en aquell territori.

Òrgans de coordinació

Comissió de Policia de Catalunya

1. La Comissió de Policia de Catalunya és l'òrgan col·legiat consultiu superior en matèria de coordinació entre la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra i les policies locals a Catalunya.
2. La Comissió de Policia de Catalunya s'adscriu al departament titular de les competències en matèria de seguretat pública i és integrada per:
 - a) El conseller o consellera del departament amb competències en matèria de seguretat pública, que la presideix.
 - b) Cinc vocals en representació dels ajuntaments.
 - c) Cinc vocals en representació del Govern.

Òrgans de coordinació

La Junta local de seguretat (Art 54 LOFCS) / (Art 9 LOSSPC)

1. Als municipis que tinguin policia local hi ha d'haver una junta local de seguretat, com a òrgan col·legiat de col·laboració i coordinació general dels diversos cossos de policia i altres serveis de seguretat que operen en llur territori i de participació ciutadana en el sistema de seguretat.

2. La junta local de seguretat és integrada per l'alcalde o alcaldessa, que la presideix, amb veu i vot, i els vocals permanents següents, també amb veu i vot.

Òrgans de coordinació

La Junta local de seguretat

La Junta Local de Seguretat (Art 54 LOFCS i art 9 LOSSC)

- b) El regidor o regidora delegat en matèria de seguretat ciutadana.
- c) El cap de la comissaria de la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra del municipi o, si no, el cap o la cap de l'àrea bàsica policial o el comandament que designi en els termes fixats per reglament.
- d) El cap o la cap de la policia local o el comandament que designi en els termes fixats per reglament.
- e) Si així ho acorda l'Administració de l'Estat, són també vocals de les juntes locals de seguretat, en l'àmbit de llurs competències, els caps de la GC i del CNP que tinguin responsabilitats funcionals en el municipi.

Quant ho requereixin els assumptes a tractar, han d'assistir també a la reunió de la junta local de seguretat, amb veu però sense vot, representants de la judicatura i de la fiscalia, si així ho acorda l'Administració de l'Estat.

Òrgans de coordinació

La Junta local de seguretat

4. Poden ésser també convidats a participar en la junta local de seguretat, amb veu però sense vot, les associacions i les entitats veïnals i ciutadanes del municipi, en el cas que puguin ésser afectades pels assumptes a tractar.

5. Si els assumptes a tractar ho requereixen, el president o presidenta o els vocals poden assistir a les sessions de la junta local de seguretat acompanyats dels tècnics que creguin convenients i, especialment, de les persones responsables dels serveis d'emergències, dels serveis socials, de trànsit i seguretat viària i de joc i espectacles, amb veu però sense vot. Així mateix, poden ésser cridades a comparèixer davant la junta les persones responsables dels serveis de seguretat privada que actuïn en el municipi.

Òrgans de coordinació

La Junta local de seguretat

6. L'alcalde o alcaldessa pot delegar excepcionalment la presidència de les sessions de la junta local de seguretat al regidor o regidora de seguretat ciutadana.
7. La junta local de seguretat s'ha de reunir en sessió ordinària, convocada pel president o presidenta, amb caràcter trimestral. Una de les sessions anuals ha d'ésser plenària i hi han d'ésser convidats els vocals no permanents i les persones i les entitats a què fan referència els apartats 3 i 4, amb la finalitat de conèixer el pla de seguretat local i debatre la situació general de seguretat al municipi.
8. Els acords de la junta local de seguretat s'han de prendre per unanimitat i tenen caràcter executiu.

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat (Art 10 LOSSC)

Què és ? El pla és un instrument que, a partir d'una diagnosi, permet ordenar en el temps actuacions en l'àmbit material que n'és objecte i identificar els actors i els paràmetres per avaluar-ne l'eficàcia.

Per què cal planificar ?

1. Oferir un servei millor als ciutadans.
2. Millorar la coherència de les activitats i els plans ja existents. Els plans sectorials s'hi integren per tal d'emmarcar-los en les estratègies més globals.
3. Simplificar les respostes davant els problemes de seguretat

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat ÉS UNA OBLIGACIÓ LEGAL (2003, art 10.b LOSSPC)

Manca de recursos i mitjans: Redactar un pla requereix una diagnosi exhaustiva. Molts ajuntaments petits no tenen el pressupost ni l'estructura tècnica per assumir-ho. Els dos caps de policia tenen molta feina per dedicar-se a redactar el pla.

Burocràcia i complexitat: El procés exigeix coordinar molts agents (PG/Mossos d'Esquadra, Policia local, serveis socials, Protecció Civil etc.) a través de la Junta Local de seguretat, un tràmit feixuc que allarga molt l'aprovació definitiva.

Prioritats polítiques i pressupostàries: Els governs locals sovint focalitzen els esforços administratius i econòmics en altres necessitats més immediates i visibles per a les persones.

Normalment es demanada que sigui participatiu, es convenient disposar d'enquestes i fixar les prioritats que els veïns i veïnes demanen.

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat

En el procés de creació del pla local de seguretat, s'hi distingeixen **tres fases**:

- Fase de diagnosi de l'estat de la seguretat al municipi
- Fase de definició dels objectius i disseny d'activitats
- Fase de seguiment avaluació

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat

Fase de diagnosi

Ha de tenir en compte:

- Dades d'entorn físic, demogràfic i econòmic
- Estadístiques de la policia
- Dades d'emergències
- Estadístiques de la justícia
- Informació sobre l'oferta de seguretat
- Informació sobre la demanda de seguretat
- Informació sobre problemàtiques específiques de seguretat

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat Fase de definició d'objectius i disseny d'activitats

La prioritització dels objectius i de les accions és una responsabilitat de l'alcalde o alcaldessa,

que, per legitimitat, ha de liderar aquesta fase a partir de les aportacions del grup de treball.

Objectiu general: Es tracta de fixar les grans línies. Un objectiu marc o un eix marca el camí, però difícilment se'n pot mesurar el compliment, ja que necessita d'una concreció posterior que indiqui específicament la fita a assolir. **Objectius específics** són la concreció dels objectius marc, mitjançant la definició de fites mesurables.

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat

Fase definició d'objectius i disseny d'activitats

Les accions són intervencions concretes, amb actors, mitjans i terminis previstos en el pla per tal d'assolir (o contribuir a l'assoliment) d'un objectiu

Les accions escollides han de ser idònies per assolir l'objectiu, hi ha d'haver una relació causa-efecte.

És aconsellable agrupar-les en àrees com “policia”, “protecció civil”, “trànsit”, “convivència i civisme”

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat Fase de seguiment i avaluació

Aspectes a tenir en compte en el seguiment i l'avaluació del pla:

- La determinació de la unitat responsable del pla
- L'objecte del seguiment i l'avaluació
- Indicadors de referència
- Detecció de possibles disfuncions

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat. Fase de seguiment i avaluació

Aspectes a tenir en compte en el seguiment i l'avaluació del pla:

- La determinació de la unitat responsable del pla
- L'objecte del seguiment i l'avaluació
- Indicadors de referència
- Detecció de possibles disfuncions

El pla ha de preveure i explicitar quina és la unitat responsable de fer-ne el seguiment i avaluar-lo. És convenient fer un informe anual

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat.

Els plans locals de seguretat que subvenciona la Diputació de Barcelona

Des del 2018, s'han elaborat 62, plans de seguretat local i s'ha atorgat un total de 475.441,64 €.

Per redactar el pla cal seguir el que disposen :

- La Guia per a l'elaboració de plans locals de seguretat, de 2013, elaborada pel departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.
- La guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere als Plans locals de seguretat.
- Una metodologia per a la protecció del patrimoni històric local.

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat.

Els plans locals de seguretat que subvenciona la Diputació de Barcelona

D'acord amb el que disposa:

La Llei 17/2015, de 21 d juliol d'igualtat efectiva de dones i homes.

Llei 13 /2025 de 29 de desembre dels drets de les persones LGBTI i la erradicació de la LGTBI fòbia. La LOPIVI (La Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i adolescència davant la violència).

El Reial Decret 524/2023 de 20 de juny, pel que s'aprova la Norma Bàsica de Protecció Civil. Obliga a que els plans de protecció civil contemplin la protecció de bens (inclosos els culturals) en les emergències

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat amb perspectiva de gènere. Fase inicial i de diagnosi

Integrar dins la Comissió de treball de Seguretat Local al departament o responsable d'igualtat • Constituir la comissió o altres òrgans de treball seguint criteris de paritat de gènere. • Crear una sub-comissió, grup de treball d'intercanvi d'informació i reflexió entorn a la seguretat des de la perspectiva de gènere • Actuar de maner proactiva impulsant mecanismes de participació equitatius i que garanteixin la veu de les dones i persones LGTBI+ en tota la seva diversitat.

Sobretot dades quantitatives (denúncies, tipologies delictives, incidències policials, mapes de calor...) Què passa + a qui + com + amb quines conseqüències

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat amb perspectiva de gènere. Fase de disseny d'accions i objectius

Estratègia dual: a) Incorporar mirada de gènere interseccional en tots els objectius, eixos i accions b) • Generar un objectiu i/o programa o eix sobre l'abordatge de les VM

Per a cada projecte/actuació:

- Hi ha diferències de gènere que afectin l'actuació?
- Hi ha desigualtats de gènere relacionades amb l'actuació?
- Hi ha altres eixos de desigualtat a tenir en compte?
- Estem dissenyant l'actuació tenim en compte les diferents necessitats i desigualtats?
- Quin impacte té l'actuació en les relacions i rols de gènere?

El Pla local de seguretat

La Junta local de seguretat

El pla local de seguretat amb perspectiva de gènere. Fase de seguiment i avaluació

- Les bretxes es redueixen?
- La seguretat millora diferent segons els col·lectius,
- Apareixen impactes no previstos.

Avaluació

- Modificació de les desigualtats de gènere en presència, accés a recursos i participació?
- Modificacions a nivell de seguretat objectiva i subjectiva?

PLS v/s DUPROCIM

PLA LOCAL DE SEGURETAT

DUPROCIM

Àmbit	Seguretat pública/ciutadana	Protecció civil
Objectiu	Prevenir delictes i millorar convivència	Gestionar emergències
Planificació	Estratègica	Operativa
Uso	Polícia i polítiques públiques	Emergències
Obligatorietat	Obligatori des de 2003 si es disposa de PL	Sí

PLS v/s DUPROCIM

La metodologia d'elaborar plans serveix per: **Complir amb les disposicions normatives i a vegades amb els compromisos electorals.**

Prioritzar despeses evitar Inversiones inútils i accedir a subvenciones que exigeixen projectes justificats.

Cohesió territorial: Assegura el creixement de forma equilibrada definint els llocs i matèries on es vol incidir (Pla General d'urbanisme) .

Anticipació a las necessitats: Preveu las demandes futures de mobilitat, envelliment de la població, transició ecològica i/o digitalització dels serveis.

Transparència i participació: Un camí clar on les empreses i els veïns pugin consultar.

Idea clau: No són independents, sinó que formen un sistema integrat i jerarquitzat on s'actua per àmbits però coordinats amb els demes .